

*JOVAN
BALOV*

ISBN 9989-612-63-3

Herausgeber: *Museum der Stadt Skopje*
Verantwortliche
Redakteur: *Gorgi Culakovski*
Organisation: *Frosina Zafirovska*
Kornelija Koneska
Vorwort: *Cvetan Grozdanov*
Eric Boerner
Übersetzung:
aus dem Deutsch: *Biljana Babis-Koneska*
aus dem Mazedonisch: *Uli Büchenschutz*
Lektor: *Suzana Spasovska-Volnaroska*
Photo: *Jovan Balov*
Aleksandar Dautovski
Design: *Kornelija Koneska*
Jovan Balov
Vorbereitung: *Iris-S*
Druck: *Data Pons Skopje*
Stückzahl: *500*
June, 2001
Gesponsert: *Kulturministerium Makedonien*
Makedonia Turist
Skopska Pivara
HAUS-Magazine für Architektur und Designe

“Средба со Ангелот”

Јован Балов

Новица Трајковски

“Begegnung mit dem Engel”

Jovan Balov

Novica Trajkovski

*Музеј на град Скопје
Museum der Stadt Skopje*

Juni 2001

Jovan Balov

- 1961 geb. in Skopje, R. Makedonien (06.11.)
1981-84 Studium an der Universität „Kyrill und Method“,
Kunstgeschichte und Archäologie, Skopje, R. M.
1983-87 Studium an der Fakultät für bildende Künste,
Fachrichtung Malerei in Skopje, R.M
1987 Diplomabschluß, Künstler, Bühnenbilder
1989-90 Aufenthalt in West Berlin
1990-95 Aufenthalt in Amsterdam, Holland, grundung des
einigen Marionetten Theaters
1995 lebt und arbeitet in Berlin

Einzelausstellungen:

- 1985 - Novi Sad (Jugoslawien), Galerie „FTN“
1987 - Sarajevo (Bosnien und Herzegowina), Galerija „Cedus“
1988 - Skopje (Makedonien) Steinbrücke, Installation (mit B.
Angelkovski)
- Novi Sad, Kunstsalon „Jugendtribüne Sonja Marinkovic“
- Skopje, Jugendheim, Galerie „25 Mai“
1990 - Berlin, Volkshochschule Neuköln
- Berlin, Galerie „88“, bei AWO
1994 - Amsterdam (Holland), Galerie „Guido de Spa“
1998 - Skopje, Museum der Stadt Skopje, „Adler aus Berlin“
1999 - Berlin, Galerie „Südost“, Südost Europa Kultur Zentrum,
Konzept „Kurbino“
- Köln, Galerie bei Deutsche Welle, "Friedensengel
Konzept"
- Aachen, Galerie "Atelier 21 "(mit I.Teodosievski)
- Berlin, "Aphelion", Ausstellung: "Berlin-gelb, rot, blau"
2000 - Berlin, ICB, Konzept „Engel“
- Berlin, Galerie „Acud“, „Adler aus Berlin“
2001 - Dresden, Kulturhaus Dresden
- Prilep (Makedonien), Galerie „Marko Cepenkov“
- Skopje, Museum der Stadt Skopje, „Begegnung mit dem
Engel“ (mit N. Trajkovski)

Gruppenausstellung:

- 1985 - Beograd (Jugoslawien), Galerie „Flu-Beograd“, Kunst aus
Skopje
1986 - Skopje, „Gesta Akcija Ekspresija“, Museum Makedoniens

- Sarajevo, Manifestation "Zajedno(Gemeinsam) '86",
Kunstgalerie "BIH"
- Skopje, "Junge bildende Künstler '86", Jugendheim,
Galerie "25 Mai"
1987 - Sarajevo, Manifestation "Zajedno(Gemeinsam) '87",
Kunstgalerie "BIH"
- Sarajevo, Workshop YU-Dokumenta, Skenderija
- Skopje, 42. Ausstellung des DLUM (Der Vereinigung der
bildende Künstler Makedoniens), Kunstgalerie
- Skopje, Projekt „Sabahudin“, FLU-Suli An
1988 - Skopje, 43. Ausstellung des DLUM
- Skopje, Galerie „Haus der Volksarmee“, Ausstellung
„Diplomierte“
1989 - Skopje, Jubiläumsausstellung der Universität „Kyrill und
Method“, Haus der ARM
1993 - Den Haag (Holland), „Penselen voor Vrede“, Galerie
„Glerum“
- Tilburg (Holand), Humanitäre Ausstellung, „IKW- Centar“
1997 - Berlin, „IFA-Galerie Berlin“, Kunst aus Mazedonien-
„PARALLELEN“ (mit S.Sokolovski, T. Adziewski und J.
Sumkovski)
1998 - Stuttgart, 5. Internationaler Syrlin-Kunstpreis
- Skopje, Ausstellung: Macedonian Art Collection 1948-
1998, Kunstgalerie Skopje
1999 - Berlin, Corvinus Presse Berlin, Proekt -"VauO"
2000 - Berlin, Südost Europa Kultur Zentrum, „Aspekte“
- Berlin, „Lebenslust-oder-Verlust“, Konzept „Ich in Berlin“
- Skopje, Museum für zeitgenössische Kunst, Ausstellung
„Multiple Choice“ (mit: David Reed - New York, Bernhard
Garbert - Berlin und Viktor Nikolaev – Moskow)
- Ohrid, R. Makedonien, Internationale Kunst Werkstatt
„Borik“
- Hannover, EXPO, Ausstellung für „Nelson Mandela
Children's Fund“
2001 - Athen, Griechenland, Galerie „Zorba“, „Malerei in
zeitgenössischer Kunst“

Kontakt :

Adresse: Jovan Balov
Nordbahnstr. 8
13359 Berlin

Tel.+Fax: ++ 49 (0) 30 49910379

Mobil: ++49 (0) 178 3543703

Email: jbalov@yahoo.com

Јован Балов

- 1961 роден во Скопје, Р. Македонија (06.11.)
1981-84 факултет за Историја на уметност со археологија при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” - Скопје
1983-87 факултет за ликовна уметност, оддел сликарство при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” - Скопје
1987 дипломира како ликовен уметник
1989-90 престојува во Западен Берлин
1990-95 престојува во Амстердам, Холандија, каде настапува со својот куклен театар “Балов шоу”
1995 живее и работи во Берлин како слободен уметник

Самостојни изложби

- 1983 - Нови Сад, галерија “ФТН”
1987 - Сараево, галерија “Цедус”
1988 - Скопје, Камен Мост, инсталација со Б. Ангелковски
- Нови Сад, Уметнички салон, “Младинска трибина-Соња Маринковиќ” Скопје, Ликовна галерија на МКЦ
1989 - Берлин, Народен универзитет “Њу Кели”
- Берлин, “Галерија 88”, Југословенски центар при Институцијата за култура на странци
1994 - Амстердам, галерија “Гвидо де Спа”
1998 - Скопје, Музеј на град Скопје, “Орлите од Берлин”
1999 - Берлин, галерија “Судост”, Источноевропски културен центар, концепт “Курбиново”
- Келн, галериска поставка во Дојче Веле, концепт “Ангелот-мироносец”
- Ахен, “Атеље 21”-Продукциско атеље за интернационална култура (со И. Теодосиевски)
- Берлин, Мултимедијален центар “Афелион”, поставка “Берлин - жолто, црвено, сино”
2000 - Берлин, промотивна галерија “ИЦБ”, концепт “Ангел”
- Берлин, галерија “АКУД”, “Орлите од Берлин”
2001 - Дрезден, Дом на културата
- Прилеп, Дом на културата „Марко Цепенков“
- Скопје, Музеј на град Скопје, „Средба со Ангелот“ (со Н. Трајковски)

Групи изложби

- 1983 - Белград, галерија при ФЛУ-Белград, “Уметност од Скопје”
1984 - Скопје, Музеј на Македонија, “Геста Акција Експресија”
- Сараево, Уметничка галерија БИХ, манифестација “Заедно ‘86”

- Скопје, Ликовна галерија на МКЦ, “Млади сликари”
1985 - Сараево, Уметничка галерија БИХ, “Заедно ‘87”
- Сараево, Скендерија, “ЈУ-документи”
- Скопје, Ликовна галерија, 42. Изложба на ДЛУМ
- Скопје, ФЛУ- Сули Ан, проект “Сабахудин”
1986 - Скопје, Ликовна галерија, 43. Изложба на ДЛУМ
- Скопје, Галерија на Дом на АРМ, изложба “Дипломирани 1987”
1987 - Скопје, Галерија на Дом на АРМ, Јубилејна изложба на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”
1993 - Ден Хаг, Холандија, галерија “Глерум”, манифестација “Четка за мир”
- Тилбург, Холандија, “ИКВ центар”, Хуманитарна изложба
1997 - Берлин, галерија ИФА, Македонска уметност - “Паралели” (заедно со С. Соколовски, Т. Аџиевски и Ј. Шумковски)
1998 - Штутгарт, 5. Интернационален конкурс “Сирил”
- Скопје, Ликовна галерија Скопје, изложба “Македонска уметничка колекција 1948-1998”
1999 - Берлин, Korvinus prese Berlin, проект “ВауО”
2000 - Берлин, Источноевропски културен центар, “Аспекти”
- Берлин, проект на Сенатот за култура на странците во Берлин “Животна желба или изгубеност”, концепт “Јас во Берлин”
- Скопје, Музеј на современа уметност, изложба “Многостран избор” (заедно со Д. Рид-Њу Јорк, Б. Гарберт-Берлин и В. Николаев-Москва)
- Охрид, Интернационална ликовна колонија “Борик” Хановер, ЕКСПО 2000, изложба на фондацијата за деца “Нелсон Мандела”
2001 - Атина, галерија “Зорба”, изложба на уметници од Балканот “Сликарството во современата уметност”.

Контакт:

Јован Балов, Nordbahnstr. 8, 13359 Berlin

Тел./факс: ++49 (0) 30 49910379

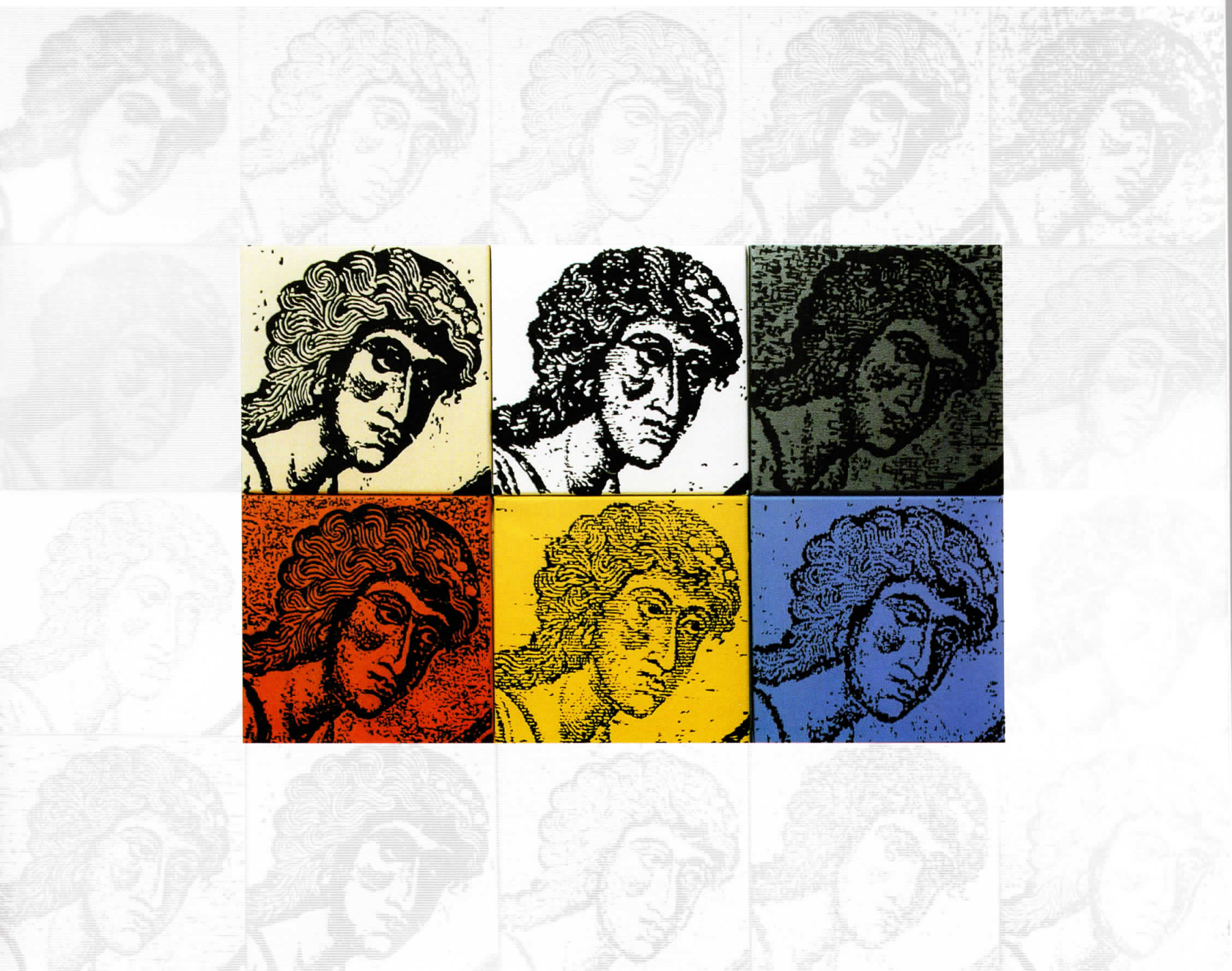
Мобилен: ++49 (0) 178 3543703

E-mail: jablov@yahoo.com

Im christlichen und byzantinischen Stil haben in der bildlichen Thematik alle Arten von Engeln als körperlose Kräfte einen außergewöhnlichen Platz. Ihre Figuren sind integraler Bestandteil einer jeden Kirche, von Mariä Verkündigung bis zum Jüngsten Gericht. Besonders der Zyklus des Erzengels Michael enthält zusätzliche Szenen, und unter den bekanntesten der Welt befinden sich diejenigen aus Makedonien aus den Klosterkirchen in Prilep und Lesново, die diesen gewidmet sind.

Zwei akademische Maler aus Skopje, Novica Trajkovski und Jovan Balov, haben in unserer Zeit unabhängig voneinander einen Teil ihres Schaffens genau dieser Thematik gewidmet. Sie sind talentierte und international anerkannte Künstler der jüngeren Generation, ehemalige Studenten der Fakultät für Bildende Künste, Schüler von D. Kondovski und A. Anastasov. Wir begrüßen heute ihren gemeinsamen Auftritt in der Öffentlichkeit.

Als Künstler mit unterschiedlichen Ansätzen und unterschiedlicher Sensibilität, aber mit der sicheren und klaren Vorstellung, sich von der altmakedonischen Kunst inspirieren zu lassen, haben diese beiden Maler zweifellos eine Zukunft und einen Platz im künstlerischen Leben.

Novica Trajkovski, anerkannter Porträtist, hat die eruptive Kraft eines besonderen Künstlers. Er hat Visionen von einem direkten Dialog mit dem Engel, der unmittelbarer, konkreter Gesprächspartner des Autors ist. Trajkovskis Engel ist sein Wächter. Der Engel wurde entsprechend Paradigmen aus der Postrenaissance gebildet, stark, aber auch menschlich und nahe. Er ist die direkte Stimme Gottes, was eine ungewöhnliche und neue Erscheinung in unserer Kunst ist.

Jovan Balov ist besessen von dem Engel aus Kurbinovo. Dieser ist eine besondere ergiebige Herausforderung, weil der Kurbinovo-Engel ein Meisterwerk und eine Schutzfigur der europäischen und unserer Kunst aus dem 12. Jahrhundert ist. Balov hat in glücklich gefunden. Er variiert ihn in kompositioneller und farblicher Hinsicht und lotet seine Bedeutungen mit großer Intensität und persönlicher

Sensibilität aus. Auf diese Weise zeigt Jovan Balov die un-fühlbaren Möglichkeiten seiner künstlerischen Transponierungen auf.

Cvetan Grozdanov

... Jovan Balovs »Engel Gabriel selbneunzig« ist Ausdruck eines nationalistisch-seriellen Konstruktivismus, der computertechnisch die geschlechtliche Glaubensfrage anhand postmoderner Zitate in einen Zusammenhang setzt. Und das alles im engelgleichen Gewand!

Dieses Kunstwerk ist eine eierlegende Wollmilchsau der Ästhetik, eine Casio-Taschenorgel, die gleichzeitig Rechner, Weckuhr und ein praktischer Rückenkratzer ist, die in vielen verschiedenen Aufgabenstellungen der Ästhetik zuhause ist wie im Wartezimmer eines Irrenarztes.

Und überraschenderweise finden sich alle diese heterogenen Elemente fast natürlich zusammen, fast so, als müsse das so sein. Jede als Aufgabenstellung vorkommende Kunstrichtung könnte dieses Werk für sich vereinnahmen, allerdings auf die Gefahr hin, dass die restlichen sechs Aufgaben heimlich ein ironisches Lachkonzert veranstalten. Durch die völlige Vereinnahmung von vielen heiligen Ziegelsteinen der modernen Kunst ist es Jovan Balov gelungen, eine Zwingburg des Ästhetischen zu errichten, die der von allen Seiten bestürmten Festung gleicht, in der ein Künstler sich heute befindet: niemandem kann er es recht machen, Ästhetiker, Politiker, Theoretiker und andere Normalos erheben Ansprüche oder Bemängeln das Fehlen ihrer momentanen Lieblingsrichtung. Folgt er den künstlerischen Moden und Anspruchshaltungen, ist der Künstler morgen schon überholt, distanziert er sich, interessiert es sowieso keinen.

Ich weiß nicht, ob es sich bei diesem Kunstwerk um ein Meisterwerk handelt. Das kann nur die Kunstgeschichte entscheiden. Dass es aber eine der derzeit besten Momentaufnahmen der modernen Kunst ist, ein Zeitbild par excellence also, dafür lege ich mein Gehirn ins Fegefeuer.

Eric Boerner

Во христијанскиот и византискиот стил на ликовната тематика, сите чинови на ангелите - безтелесни сили имаат исклучително место. Нивните фигури се составен дел на секој храм, почнувајќи од Благовештението до Страшниот суд. Циклусот на Архангел Михаил доби и посебен циклус со повеќе сцени, а меѓу најпознатите во светот се оние од Македонија, од манастирските цркви во Прилеп и Лесново, кои ним им се посветени.

Двајца академски сликари од Скопје, Новица Трајковски и Јован Балов, независно еден од друг, во наше време, посветија дел од своето создавање токму на оваа тематика. Тоа се талентирани творци од поновата генерација, поранешни студенти на ФЛУ, ученици на Д. Кондовски, А. Анастасов, уметници со интернационален углед. Ние денес го поздравуваме нивното заедничко појавување во јавноста. Со различни приоди и сензибилитет, но со сигурна јасна определба да се инспирираат од старата македонска уметност, овие сликари имаат несомнено иднина и место во ликовниот живот. Новица Трајковски, потврден портретист, поседува еруптивна сила на особен творец. Тој има визији на непосреден дијалог со ангелот, кој е непосреден, конкретен собеседник на авторот. Ангелот за Трајковски е негов чувар. Тој е формиран според постренесансни парадигми, строг, но очовечен и близок. Тој е директен гласник на Бога, што е необична и нова појава во нашата уметност.

Јован Балов е опседнат со ангелот од Курбиново. Тој е благотворен предизвик, бидејќи курбиновскиот ангел е ремек-дело и заштитна фигура на европската и нашата уметност на 12 век. Балов него среќно го пронајде. Тој го варира композициски и колористички и ги исцрпува неговите значења со голема инвентивност и личен сензибилитет. Јован Балов покажа ненасетливи можности за негово ликовно транспонирање.

Пред нас е изложба-порака што ја поздравуваме.

Академик Цвејан Грозданов

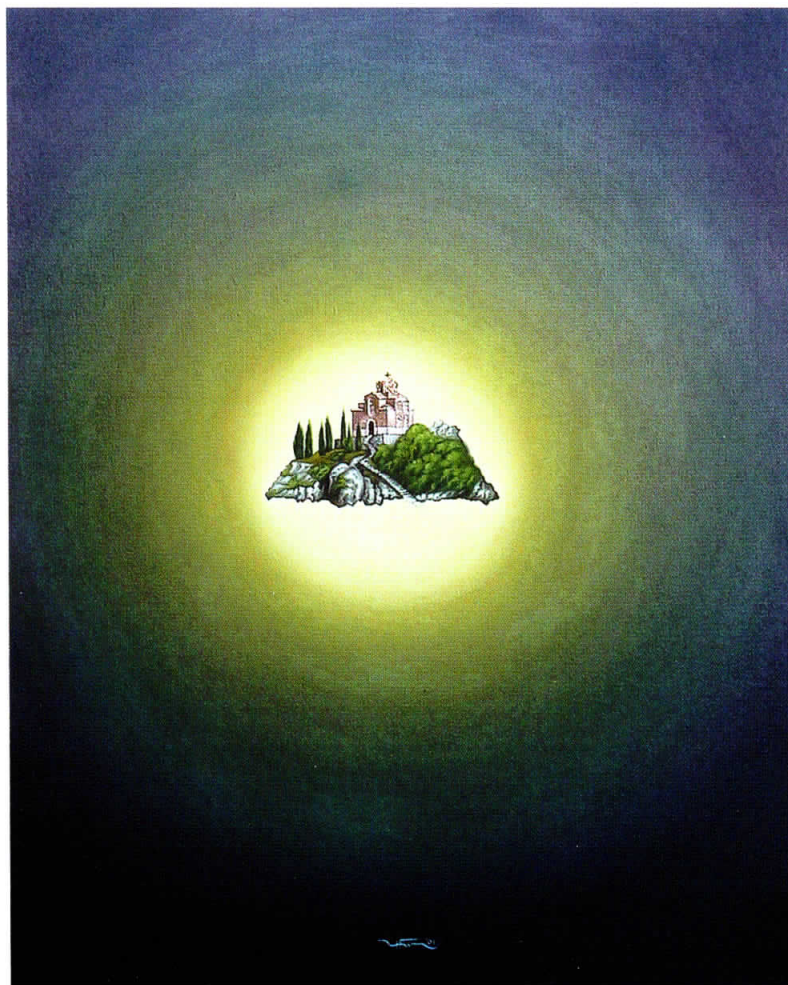
"Ангелот Гаврил" на Јован Балов е израз на национално-серискиот конструктивизам, кој компјутерски го поврзува историското верско прашање со постмодерната уметност во лицето на ангелот. Ова уметничко дело е животно на естетиката, кое неси јајца, дава млеко и волна, тоа е еден минијатурен апарат, кој е истовремено дигитрон, будилник и практична чешалка за грбот, кое во многу различни задачи (цели) на естетиката се чувствува како дома, како во чекалницата на една психијатриска ординација.

И чудно, сите овие хетерогени елементи се природно поврзани, како така да требало да биде. Секој уметнички правец, овде претставен е како задача. Но секогаш постои опасноста секоја поединечна задача од нив да се претвори во еден ироничен кикот. Наполно присвојувајќи повеќе свети тули на современата уметност, Јован Балов успеа да изгради една кула на естетиката, која, гледано од сите страни, личи на разурнатата тврдина во која се наоѓа денешниот уметник кој никојму не може да му угоди: на естетичарите, на политичарите, на теоретичарите и на сите други што се понесуваат од правецот што во моментот им е омилен. Уметникот што ги следи уметничките правци и изрази бргу ќе се оддалечи, ќе се дистанцира и така никого не го интересира...

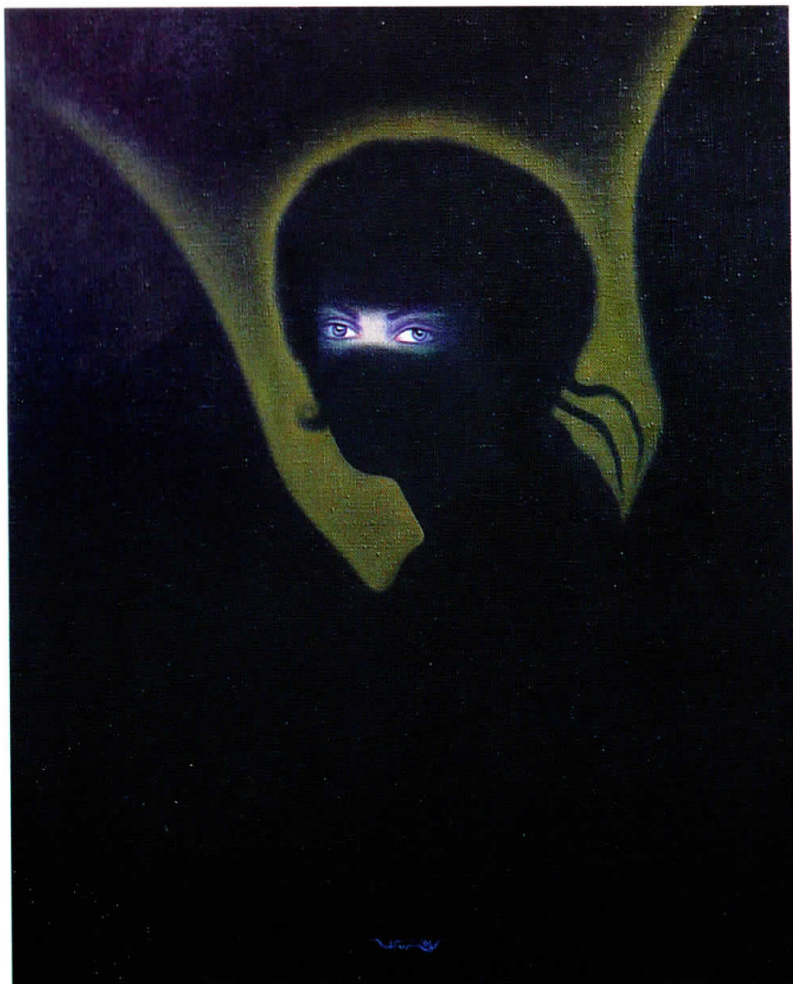
Не знам дали ова уметничко дело е мајсторско дело, тоа ќе го потврди историјата. Она, за што сум јас сигурен е дека се работи за еден од најдобрите моменти на модерната уметност, ововременски документ *par excellence*, за што го положувам мозокот во чистилиште.

Ерик Боернер

*Циклус
“Од очийе на анґелой̄”*

*Циклус
“Од очий̄е на ан̄гелой̄”*

*Циклус
“Од очиие на анџелош”*

“Ангелой во сенка”

Новица Трајковски

Роден е на 21.12.1962г. во Скопје.

Средно уметничко училиште завршил во Скопје во 1980/81г.

Дипломирал на Факултетот за ликовни уметности во Скопје во класата на проф. Родољуб Анастасов во 1988г.

Член е на друштвото на ликовни уметници на Македонија.

Самостојни изложби:

Штип 1986, Битола 1989, Охрид 1989, Скопје 1991, Битола 1991, Скопје, 1991, Скопје, 1992, Скопје 1993, Скопје 1996, Скопје 2000, Скопје 2001.

Групни изложби:

Мал формат на ДЛУМ 1994, Зимски салон на ДЛУМ 1994, Мајстори на портретот 1995, Зимски салон 50 години ДЛУМ 1996, Македонски портрет ДЛУМ 2001.

Живее и работи во Скопје како слободен-независен уметник.

Контакти:

Адреса:

ул."Гоце Делчев" бр.77,
нас. Илинден,
1000 Скопје, Р.Македонија.

Телефон:

+389 (0) 2 571-399
+389 (0) 70 530-292

Novica Trajkovski

- 1962 geb. in Skopje, R. Makedonien (21.12.)
1983-87 Studium an der Fakultät für bildende Künste,
Fachrichtung Malerei (bei Prof. Rodoljub
Anastasov) in Skopje, R.M
1988 Diplomabschluß
1995 lebt und arbeitet in Skopje, R. Makedonien

Einzelausstellungen:

- 1996 - Stip, R. Makedonien
1989 - Bitola, R. Makedonien
- Ohrid, R. Makedonien
- Skopje
1991 - Bitola
- Skopje
1992 - Skopje
1993 - Skopje
1996 - Skopje
2000 - Skopje
2001 - Skopje

Gruppenausstellung:

- 1994 - Skopje, "Klein Format" DLUM
- Skopje, "Winter Salon-DLUM"
- Kumanovo, Kunst Werkstatt
1995 - Skopje, DLUM-Ausstellung
- Skopje, Portret
1996 - Skopje, "50 DLUM - Winter Salon"
2001 - Skopje, Portret

Kontakt :

Adresse: Novica Trajkovski
"Goce Delcev" 77, Ilinden
1000 Skopje
R. Macedonia

Tel.+Fax: ++ 389 (0) 2 571 399

Mobil: ++389 (0) 70 530 292

“Средба со Анџелоџ”

Јован Балов

Новица Трајковски

“Begegnung mit dem Engel”

Jovan Balov

Novica Trajkovski

*Музеј на град Скопје
Museum der Stadt Skopje*

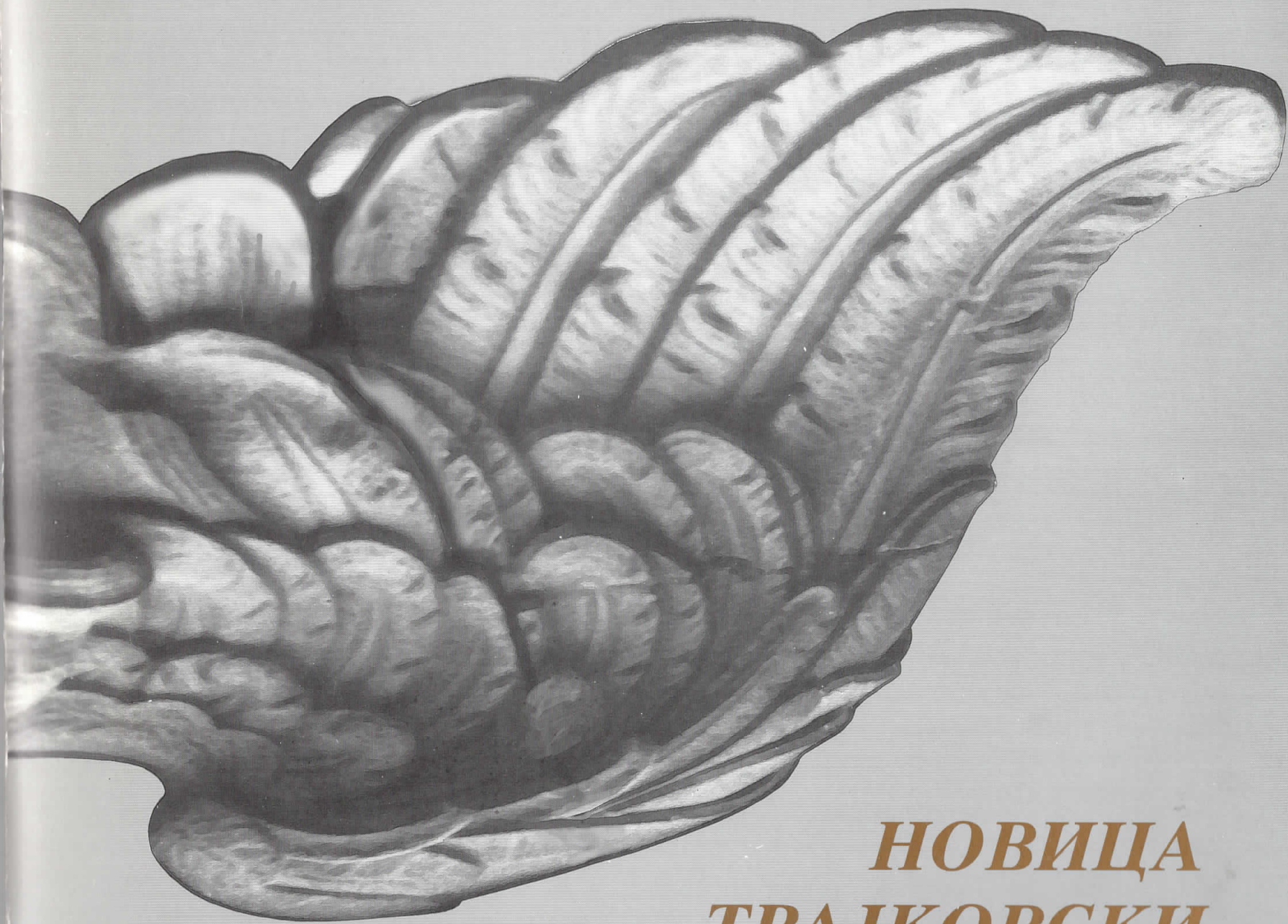
Juni 2001

ISBN 9989-612-63-3

Издавач: Музеј на град Скопје
Одговорен уредник: Георги Чулаковски
Организација: Фросина Зафировска
Корнелија Конеска
За изложбата: Академик Цветан Грозданов
Ерик Боернер
Превод од германски: Биљана Бабиќ Конеска
од македонски: Ули Буљчиновиќ
Деклатор: Сузана Спасовска-Волчароска
Фотографи: Јован Балов
Александар Даутиновски
Дизајн: Корнелија Конеска
Јован Балов
Подготовка: Прис-С
Печат: Даша Попс
Тираж: 500
Јуни, 2001

Изложбата и каталогот се реализирани со поддршка на
Министерството за култура на Република Македонија
Спонзор на изложбата: Македонија Туризм
Скопска Пивара
КУЌА списание за архитектура и дизајн

**НОВИЦА
ТРАЈКОВСКИ**